

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 fill.
Negyedévre 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felolós szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 49. szám.

Tisza beszélt.

A képviselőház ülése.

A véderővita a mai napon új állomáshoz jutott. A képviselőház mai ülésén felszólt Tisza István gróf és beszédével hatalmas lendületet adott a véderővitának, melyet az ellenzék már nehezen fog visszalökni az obstrukció mocsarába, hacsak nem akarja provokálni a nemzet fölháborodását.

Tisza beszéde három irányban bir döntő sulyal. Mindenekelőtt nem tette meg a mai többség ellenzékeinek azt a szivességet, hogy az obstrukciónak hadat üzent volna és — mint ahogy várták — a házszabályrevízióval fenyegette volna meg. Ellenkezéleg: feltétlenül elfogadta Khuen-Héderváry grófnak a módszerét és annak a sikerben való hitben alávetette magát. Ezzel minden kétséget kizáróan, ország-világ előtt nyilvánvalóvá tette, hogy a kormánypárti tábor az érzésnek és a meggyőződésnek azonossága tartja össze. Olyan faktor ez, melylyel az ellenzéknek számolnia kell, mert a kellő pillanatban döntő befolyást fog gyakorolni a helyzetre.

Másodsorban teljesen tisztázta Tisza István gróf a hadsereg nyelvi kérdését, kimutatván, hogy Apponyival egy malomban örül, amikor a magyar tisztképzés haladásától várja a hadsereg magyar részének nyelvi átalakulását, — de ő nem az eszközök megtagadásával akarja a fejlődést megakasztani, hanem éppen a magyar nemzeti érzésnek áldoz akkor, amikor a nagyhatalmi állás megszilárdításához és minden külső bonyodalom és meglepetés elleni védelem céljaira megszavazza a költségeket.

Harmadik kiemelkedő része a beszédnek Andrassy legujabb Pálfordulása fölötti kiméletlen, bár formára nézve igen elegáns kritikája. Szemére lobbantotta az obstrukció fővédangyalának, hogy őt, Tiszát, tavaly kész lett volna nyíltan támogatni, holott tudta, hogy az ő katonai programja is teljesen azonos a Khuen-Héderváryéval, most pedig támadja Khuen-Héderváry grófot és ellene még az obstrukciót is erősíti. Mindenki érezte, hogy itt Andrassy veszedelmes sebet kapott. És még nagyobb volt a hatás, amikor Tisza ráolvasta Andrassyra a hatvanhét ellen elkövetett hibáinak vezeklő beismerését Andrassynek abból a beszédeből, amelyet az alkotmánypárt felosztásakor mondott és megdöbbenésének adott kifejezést, hogy ime, most megint a hatvanhét létérdeke ellen támadókkal látja együtt Andrassyt egy táborban.

Kimutatta ezután, hogy milyen sulyos politikai hiba belevonni a koronát a parlamenti vitába, akár a választójog reformja, akár a véderőreform címe alatt, met ez al-

kormány egyik faktorának a másakra nem szabad pressziót gyakorolni. Végül megdönthetetlen érvekkel mutatta ki, hogy a koalíciót a saját gyengesége és tehetetlensége buktatta meg, főképen az, hogy semmit sem tudott megvalósítani a programjából. Oriási hatása volt a beszéd azon részének, amelyben azt mondta, hogy az egész századnyelv ennyiből állana: bitte gehorsamt, melde gehorsamt; ilyen semmiség kedvéért ő nem segít felborítani a helyzetet, de habozás nélkül megad minden áldozatot, hogy a mai fejlődési processust a hadseregen is előmozdítsa.

A beszédnek leirhatatlan hatása volt. Elsőnek maga Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök üdvözölte Tiszát, akihez sereggestől tódultak a képviselők, hogy gratuláljanak neki brilláns sikeréhez. Künn a folyosón tovább folyt a lelkes ünneplés a munkapárti képviselők tömege olyan ovációkban részesítette Tiszát, amelyeneket a parlament épülete már rég látott.

Részletes tudósításunk az ülésről itt következik:

Technika nyitányul.

Kabós Ferenc alelnök tíz órakor nyitja meg az ülést.

Bejelenti, hogy Bosnyák Géza és Ráth Endre képviselők szabadságot kérnek.

Felkiáltások jobbról: Nem adunk!
Eitner Zsigmond kéri az elnököt, hogy külön-külön rendelje el a szavazást.

Elnök: Husznál több képviselő a névszerinti szavazás elrendelését és a szavazásnak holnapra való halasztását kéri.

Következik a névszerinti szavazás Csuhá István képviselő szabadságidő engedélyezése tárgyában. E betűvel kezdik.

A szavazás eredménye szerint igennel szavazott 21, nemmel 117 képviselő, így a Ház Csuhá Istvántól a kért szabadságidőt megtagadta.

Következik a névszerinti szavazás Mandorff Géza szabadságidejére.

Elnök a szavazás eredményeképen kihirdeti, hogy igennel szavazott 17, nemmel 119 képviselő s így a Ház 102 szavazattöbbséggel nem adott szabadságot Mandorff Gézának.

Következett a névszerinti szavazás Beck Lajos szabadságkérésére.

A szavazás eredménye: a Ház 104 szótöbbséggel elutasította Beck Lajos szabadságkérését.

A negyedik névszerinti szavazás Ostffy Lajos kérelme tárgyában volt. Mielőtt azonban szavazásra került volna a sor, Ostffy visszavonta a szabadságidőre vonatkozó kérelmét.

Következett a véderő javaslat folytatóságos tárgyalása.

Tisza beszéde.

Tisza István gróf: Felszólalásomban csupán a szönyegen fekvő törvényjavaslat és az azzal kapcsolatos katonai kérdésekkel szándékozom foglalkozni, mellőzöm ezuttal a hozzá szorosan fűződő események tárgya-

lását, így a technikai obstrukció kérdését is. Csak néhány szóval reflektálok reá. — Nem adtam fel a reményt, hogy nem azzal a végletekig menő elhatározással fogtak ebbe a munkába, amely a nemzeti ügy annyi nagy értékének lerombolásávarl jáhat. (Éljenzés a jobboldalon, ellentmondások balról.)

Eitner Zsigmond: Na, na!

Tisza István gróf: Remélem, meg fognak állani ezen a végzetes lejtőn. Hibát követnék el, ha ezzel a kérdéssel behatóan foglalkoznám, rábizom hazafiúi belátásukra.

Áttér a katonai javaslatokra. Azt mondják, hogy a nemzet nem döntött a legutóbbi választásokon az ujonclétszám fölemeléséről. Beismerem, hogy a választásokon erről nem sok szó esett, de tudta mindenki, hogy ez fog következni, csak arról volt szó, hogy bizonyos engedményekkel-e, vagy a kilences bizottság programja alapján. (Zajos helyeslés jobbról.)

Én a kilences bizottság programján túl nem követelek semmit. Az ujonclétszám felemelése fölött a nemzetnek nem kellett döntenie, mert azt az egész nemzet tudta, hogy az ujonclétszámemelést elkerülhetetlenül szükséges. Azt azonban hangsúlyozza, hogy a nemzet, mikor már a munkapártnak többséget adott, ezzel eldöntötte a kérdést abban az irányban, hogy az ujonclétszámemelést nemzeti koncessziók nélkül hajlandó megadni, megelégedvén annyival, amennyit a kilences bizottság megállapított. Azt is hangsúlyozni meri, hogy a nemzet a mostani választáson az obstrukció ellen döntött, mert ép a Justh-pártot tizedele meg, viszont a Kossuth-pártból sokan csak azért jöttek be, mert a választások előtt az obstrukció ellen foglaltak állást. Még nem adta fel a reményt, hogy a hazafiúi belátás győzedelmeskedni fog és az obstrukció harcosai megállanak vészes utjukon. A maga részéről időt kíván engedni a megfontolásnak, teljes bizalommal viseltetik a miniszterelnök (Éljenzés.) körütekintésében, hidegvérében és akaraterejében és cirkulusait zavarni nem fogja.

Ezek után áttér a katonai kérdés részleteire és elsősorban azzal a kérdéssel foglalkozik, szükségünk van-e a nagyhatalmi pozícióra. Ezembeszáll azokkal, akik erre nem mel felenek s részletes történelmi fejtegetésekbe bocsátkozik, annak igazolására, hogy ezt az országot fegyveres erővel kellett védelmeznünk és hogy erről a védelemről ma sem mondhat le.

A monarchiának az a hivatása, hogy gravitacionális központja legyen a Balkánnak. Miért van az, hogy a monarchia a balkán népek közt nem tudja ezt a helyet elfoglalni? Nem mernek hozzánk csalakozni, mert nem tartanak bennünket elég erősnek. Hát beléjük neveljük azt a hitet, hogy a mi fegyveres erőnk a megfelelő nivón áll és ezzel a legnagyobb szolgálatot tesszük a nemzeti békének. (Hosszantartó zajos éljenzés és taps.)

Szó sincs róla, meg kell állapítani katonai erőfejlesztésünkben a minimumot is. Apponyi helyesen jegyezte meg, hogy ne akarjuk existenziv irányban fejleszteni a véderőt, hanem tartsuk meg azt intenziv irányban. —

Tisza István gróf: A Justh-párt bevonta a vita keretébe a választói reform kérdé-

Harisnyát,

kesztyűt, csipkét, csipkeszövetet és a legdivatosabb ruhadiszeket legolcsóbban egyedül csak a budapesti Csipkeáruház

a budapesti Csipkeáruház
Kizárólag alkalmi vételök. Na-
ponta érkeznek ujdonságok. Pontos, szolid kiszolgálás.

sét. Megállapíthatja pedig, hogy a választói jog reformjának a véderő reformjával semmi összefüggése nincsen. Nem érti azt sem, hogy a Justh-párt ezzel kapcsolatosan miért akarja a felség nevét és személyét is belekeverni, amelyet pedig kimélni kell és a királyt bevonnai egy politikai vitába soha sem szabad és hiba folyton a királyi szót hangoztatni s arra hivatkozni.

De különösen nagy hiba a királyi adott szót hangoztatni. A király mindig csak alkotmányosan, az alkotmány szerint uralkodik és uralkodhatik; másként nem is lehet. Nem is tehet másról nyilatkozatot, hogy alkotmányos uralkodását miként fogja gyakorolni, nem is lehet föltenni, hogy valamely reformot ráerőszakoljon, vagy rá akarjon erőszakolni a nemzetre. A lojalitással nem is egyeztethető össze az a felfogás, hogy pressziót akar gyakorolni a nemzet elhatározására, de éppen úgy nem lehet és nem szabad pressziót gyakorolni a királyra a véderő szükséges megszavazása alkalmával annak tárgyalásakor. Csupán azt szabad és kell tekinteni, hogy megfelel-e a nemzet követeléseinek.

Kétségtelen dolog, hogy az ujoncok megajánlása szükséges. De ha mégis irányítani akar a parlament, akkor még nem szabad licitálni, különösen most, ha a föltétlenül szükséges véderőről van szó. Ha egyáltalán szükséges az ujonclétszám felemelése, akkor meg kell szavazni, mert hiszen akkor az országnak, nekünk van arra szükségünk.

A junktim most képtelenség és azt nem is helyeselte. Kérdi Andrassy Gyula grófot, hogy atyjának, Andrassy Gyula grófnak 1868-iki véderő javaslataiban van-e junktim politika.

A kompromisszumot ő is helyeselte, de hiszen tudjuk, hogy az nem sikerült. És annak, hogy az nem sikerült egyik oka az volt, hogy a Justh-párt azt mondta, nem kellene katonai engedmények.

Holló Lajos: Nem igaz!

Felkiáltások jobbról: Rendre! Rendre! (Óriási zaj.)

Tisza István gróf: Végezze el ezt az el-lenzék Andrassy Gyula gróffal, hogy igaz-e, vagy nem, mert ő mondta. Különbén Justh Gyula maga is azt mondta egy nagylaki beszé-ében, hogy a katonai kérdések csak a 67-es párt szemfényvesztő játéka. Olvassa ezután Andrassy Gyula grófnak azt a beszé-ét, amelyet a pártja felosztatása alkal-

mával mondott. Csodálkozással látja most, hogy Andrassy Gyula gróf a 67-es pártok ellen támad.

Andrassytól igazán humoros volt, hogy a munkapárt győzelmének okát a koalíció veszekedésében látta.

Pedig a koalíció azért bukott meg, mert semmit sem tudott megvalósítani s ezért a szükséges reformok és alkotások megvalósítására a nemzeti munkapárt kapott nagy többségben megbízást, hogy teljesítse az ország akaratát.

Apponyi Albert gróf a hadsereg nevelő hatásáról beszélt. Mi az erre vonatkozóan szükséges föltételeket és a nemzeti követeléseket hamarabb meg fogjuk valósítani, mint ők. (Éljenezés a jobboldalon.) Ezt a nevelő hatást pedig úgy kell fölhasználni, mint azt Apponyi is elismerte és mondta a magyar tisztok kiképzésével. Aminek különben élénk példáját látjuk a huszártiszteknél, ahol az egész századnyelv erre a két szóra zsugorodott már össze:

— Melde gehorsamt.

Ez az egész századnyelv és ezért, ez ellen folyik az a rettenetes nagy harc, óriási küzdelem.

A korona és a nemzet közt a harmóniát mi teremtjük meg. A nemzet életerejét pedig azzal kell bizonyítani, hogy megadjuk az ország biztosítására szükséges erőket, eszközöket. Ezt látja a javaslatokban, azért azokat megszavazza.

A beszédre óriási tetszés zaj hangozott. A képviselők percekig tapsoltak és éljeneztek s ovációkkal vették körül Tisza István grófot, aki láthatóan óriási hatást keltet.

Hazai Ischlben. Hazai Samu honvédelmi miniszter szombat délután Bécsbe érkezett, hogy délután mindjárt tovább utazzék ő felségéhez Ischlbe. A pályaudvaron Hazai találkozott Schönaich hadügyminiszterrel, aki Ausseeba utazott felesége látogatására. A hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter utközben a vonaton hosszabb ideig konferáltak. Vasárnap reggel 9 órakor, a mise után őfelsége kihallgatáson fogadta a honvédelmi minisztert. Hazai másfél óra hosszat időzött a királynál, aki után a katonai kabinetiroda helyettes főnökét, Marterer vezérőrnagyot fogadta. — Bécsi lapok ehhez a kihallgatáshoz azt a kommentárt fűzik, hogy Hazai néhány nemzeti engedményt hozott javaslatba a véderőreformmal kapcsolatban és a miatt kellett tárgyalnia a királlyal. Ezzel szemben az a valóság, —

hogy a honvédelmi miniszter kihallgatása már régebben tervbe volt véve és azért nem történt meg eddig, mert Hazai előbb el akarta mondani beszédét a véderőreform dolgában.

A debreczeni csata.

Az augusztus 2-iki ünnepség előkészületei

Debreczen város közönsége a szokot: kegyeletes formák között készül megünnepelni az idén is az 1849. augusztus 2-iki debreczeni csata évfordulóját. Az idej ünnepséget a város tanácsa rendezi, amelynek nevében K. Tóth Mihály dr. kulturtanácsnok a következő felhívást intézi a közönséghez:

Debreczen polgársága! Dicsőséges szabadságharcunk egyik szomorú évfordulójához érünk ismét augusztus hó 2-án.

Szomorú nap, de emlékeztetés! Alig kilenc ezer maroknyi magyar sereg vitéz bajnokai vették föl itt a mi városunk nyugati határán a küzdelmet a tulnyomó számban előtörő orosz hadsereggel.

Honvédeink haláltmegvető önfeláldozása nem volt képes feltartóztatni tiszszerte nagyobb ellenét. Győzött a tulerő s keresztülgazolt városunk utcáin a zsarnok elnyomók dúló serege. Két emberöltő-kor merült 1849 aug. 2-ik napja óta az örökkévalóság tengerébe. De a lezajlott küzdelmes évek sem feledtethetik el, miként harcoltak, miként vértettek el vitéz honvédeink akkor, hogy megtámadott hazánk feltett szabadságát megvédiék a zsarnokok elnyomó hatalmától.

Ez évben is felkeressük hát a bemohosodott sírhantokat. Megemlékezünk a névtelen hősről, kiknek piros vére áztatta városunk földjét. Elmegyünk ez egyszerű sírokhoz, — hogy az alattok alvók honszerelméről emlékezve, a honszerem tüzetől telkesüljünk és dalt zengve dicsőítsük emlékeket, kik a hazáért, a szabadságért küzdve vértettek el. És elmegyünk, hogy lelkesedést merítsünk a nagy idők emlékeiből, hogy megtanuljunk ott küzdeni észszel, küzdeni munkával, s ha kell: életet és vért áldozva — hazánk jólétéért, — szabadságáért.

Az ünnepély programja: 1. Gyülekezés a református főiskola udvarán, augusztus 2-án délután háromnegyed 5 órakor.

2. A „Petőfi-dalkör” előadása és a Petőfi-szobor megkoszorúzása.

A puszta.

Írta: Ella Triebnigg*

Nem vagy te szép, andalító, káprázatos,
Nem igézed meg azt, aki reád tekint,
Ki megösmér: szeretni mégis megtanul,
Bárhol legyen: visszavágyik feléd megint!

Nem cicomáz téged szétfeszítő, cifra rongy,
Egyszerű vagy, kölcsönzött fénytől idegen.
Egész világod is őszinte, nyílt s merész;
Nem mesterkélte: valódi minden lényeden.

Csak álmodol, merengsz, mélyen, hallgatagon,
Minő nyugodt! nem hevit szilaj szenvedély,
Mint nagy, erős lelkek, szivedbe zárod el,
Ami talán sötétebb, mint a szürke éj!

Kit átölelve ringatsz: ébren álmodik
Letűnt s megifjodó örömet, s bánatot,

* Egy elterjedt képes ujság hozta a napokban a magyar származású német író arcképét és életrajzát. Megtudjuk ebből, hogy német íróként létezik megőrizni magyarságát, s életrajzról is megjegyzik felőle azt, hogy magyar hangulat ömlik el szép dalain. Több elbeszélést, kritikai ösmertetéseket s színműveket adott a német irodalomnak. Illő, hogy mi is ösmérjük, mert idegenben is szívén hordozza a magyarság ügyét. Férje Nyiregyháza főbb rangú katonatiszt. K. T. K.

A kikelet, gyümölcsözés, lehullt levél
Szived mélyén puha, selymes fészket rakott.

Fordította: Könyves Tóth Kálmán.

Spanyol orfeumok.

Madrid, július 11.

A hírhedt bika- és kakasviadatok mellett a Varieté is alkalmas arra, hogy a spanyolok gyöngye idegeit megerősítse és az erőseket kielégítse. Nálunk, úgy mint Francia és Németországban, az orfeumok műsor megtűri, sőt megköveteli az akrobaták egyensúlyozók, az amerikai bohócok, az angol táncosnők, a bécsi komikusok, a rek-énekesnők keveréket, minden magas művészi színvonal ambicionálása nélkül.

Ellenben a spanyol varieté, különösen zenei tekintetben sokkal válogatosabb. Művészeiből, de erkölcsi tekintetben sokkal tisztelenebb, vagyis — hogy őszinték legyünk jóval illetlenebb, mint Európa egyéb részeiben megszoktuk. Csakhogy — jól ide tessék figyelni — nem azokról a madridi, barcelonai és sevillai termekről beszélünk, melyek leginkább idegenforgalomra számítanak és amelyekben öt pezetaért szelidített és európaias nivót találunk és ahol nem látjuk a népszellem hamisítatlan képét.

A spanyol varieté viszont teljesen népies jellegű s a lakosság olyan sűrűn látogatja, hogy legkevésbé se kénytelen a külföldieknek az izlésével törődni s arra számítani.

Az utikönyvek nagyrészt óvják az utasokat a spanyol varieték látogatásától, különösen benszülöttek kísérete nélkül. Pedig a valóság úgy fest, hogy — még a sevillai Café Novedadesben is — a publikumot annyira lekötö az, ami a színpadon történik, hogy az idegenek jelenlétét észre sem veszi.

Az előadások gyors egymásutánban, csak egy óra hosszat tartanak, még pedig este hét órától éjjelután egy óráig ismétlődve. Az is igaz, hogy minden újabb ismétlődésnél ügyes hozzáadások, fokozatok, filomatások teszik változatosabbá a programot, nehogy a falánk tömeg már az első számok után betelje.

De amikor „Rodrigo Sanchez, a gitár híres mestere” csak 11 órakor lép föl és a „szép Carmelita, Andaluzia csillaga” csak éjjel után kezd a közönség személtárára levetkőzni, türelmesen várnak órákig a bejáratok előtt, hogy azt az ismétlés eljuttassa, amely az idegeiket kellemesen csiklandozza.

A zenei követelményeket nemzeti viselkedésbe öltözött énekes vagy énekesnő kielégíti, akik többnyire Zarzuale (spanyol) népszerű nótáját adják elő. Ezek az énekeszámok spanyol népdalok, melyeket a közönség szigorú szabott árak mellett szerezhetjük be

Valódi angol és hazai gyártmányú gyapjuszövet újdonságokat legnagyobb választékban, szigorú szabott árak mellett szerezhetjük be Weisz Adolf posztó nagykereskedőnél, Debreczen, Kossuth-utca 1. sz. alatt. —: Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában.

3. Kivonulás a honvéd-sirokhoz az Egyetértés dal- és zeneegylet vezetésével.

4. A honvéd síroknál: a Kossuth-dalkör éneke.

5. Emlékbeszéd. Tartja Zöld József városi t. jegyző.

6. Debreczen szabad királyi város nevében az emlékszóbor megkoszorúzása K. Tóth Mihály dr. tanácsnok által.

7. A Kossuth-dalkör éneke.

8. Alkalmi költemény: Nemes Imre, III. éves hittanhallgató.

9. Himnusz. Éneki a közönség.

Az agghonvédek a menettel kocsin vonulnak ki. Az ünnepély pontban délután 5 órakor kezdődik.

A drága millió.

Konverzió vagy függő kölcsön?

Megirtuk sokszor s több konkrét alkalmából kifolyóan, hogy Debreczen városának igen nagy szüksége van pénzre, mert a folyó és legközelebb meginduló nagy munkák költségeinek fedezéséről gondoskodni kell. Roncsik Lajos főszámvevő korában igen sokszor tett sürgető előterjesztéseket hogy újabb nagy kölcsön fölvételéről gondoskodják a tanács, mert már ez év végén a város fizetési kötelezettségeinek eleget tenni nem tud.

Ugyanis a csatornázási munkálatok után járó összegeket is ki kell fizetni. Ez év októberében megkezdik a vízvezeték építését, a jövő esztendő elején pedig a kövezési program első részét kell majd végrehajtani, a melyből a Péterfia-utca és a Simonvi-ut kövezését már most is meg kellene és meg is lehetne kezdeni, mert az utcában végzett és végzendő olyan munkákat, amelyekhez a burkolatot föl kell szakítani, már befejezték.

Mindezek azonban még mindig nem történtek intézkedések az újabb nagy kölcsön fölvétele érdekében, amelynek során különben egy nagyon helvess pénzügyi terv szerint a város függő kölcsöneit és az Osztrák-Magyar Banknál levő drága kölcsönöket is konvertálni fogják.

Debreczen városának a tizenhét millió nagy kölcsönéből még egy millió koronája volt benn az Osztrák-Magyar Bankban s erre támaszkodva a tanács nyugodt volt az irányban, hogy az idén szükséges kiadásokat fedezni fogja. Erről az egy utolsó millióról

azután most kiderült, hogy az nagyon drága s jobb volna azt föl sem venni, hanem e helyett függő kölcsönből nyert összeggel fedezni a kiadásokat. Ámde azzal a tanács is, amely ma foglalkozott e kérdéssel, tisztában van, hogy újabb függő kölcsön mellé nem szabad fölvennie, de ilyenek fölvételét a miniszter nem is engedné meg.

A dolog ma úgy került a tanácsülés elé, hogy Kovács József polgármester bejelentette, hogy az utolsó egy millió koronát a tizenhét millió nagy kölcsönből az Osztrák-Magyar Bank folyósította s azt föl kellene vennie. A pénzügyi beállott változás miatt azonban az árfolyam olyan rossz, hogy a város az egy millió fölvételénél mintegy 40.000 koronát veszítene. A mai árfolyam ugyanis 96.1, ami mellett a város egy millió helyett csupán 961.000 koronát kapna. Ehez számítva a 4.5 százalékos kamatot, a város 8.9 százalékot fizetne erre a millióra. A polgármester fölvetette az eszmét a jelentésében, hogy nem lenne-e célszerűbb függő kölcsönből megszerezni ezt az egy milliót és sürgősen gondoskodni a konverzióról. Mert ha a konverziót a város most megcsinálná, akkor a függő kölcsönt még 5.5 százalék mellett is fölveheti, amely esetben egy év alatt 3.4 százalék kamatot is megtakaríthatnának, amellet pedig nem kellene a magas illetéket fizetni.

A tanács azonban azt a tervet nem fogadta el, mert a konverzióra teljes bizonyossággal nem tudnak számítani, s mert a tanács nem hiszi, hogy a miniszter még egy függő kölcsön fölvételét megengedje. Már pedig a pénzre oly sürgősen van szükség, hogy a konverziós tárgyalásoknak eredményét, még ha azok eredményre is vezetnének nem várhatják be. A város kénytelen fölvenni ezt a milliót mely után árfolyam veszteség és egy évi kammat fejében 89.000 koronát, tehát majdnem százezer koronát, a kölcsön egy tizedét fizeti. Mindezek az események a régen hangzatosított nyomozó és kényszerítő szükség mellett mindjobban igazolják azoknak az álláspontját, akik sürgetik a konverziót.

— Változások a főrendek jegyzékében.

Szabó János szamosulváru görög katolikus püspök, báró Révay Gyula, báró Bánffy Dezső és gróf Forgách László főrendiházi tagok nevét elhalálozás folytán törölte. Scholtz bányaai ág. ev. püspök nevét a főrendek jegyzékébe beiktatta.

ismét az ő szeme elé kerüljön. A spanyol országi táncosnó Magyarországra városaitan sem ismeretlen. Csak hogy a vándorművészetre induló táncosnó már túl van élete tavaszán. A fiatalok, szépek, hánisítatlanok idehaza maradnak. Épen úgy, mint a csoportos tánc se jutott még ki Spanyolország határára. Ezek a Flamenco és a Flandango. Nem annyira a varietékben, mint inkább az éjjeli kávéházakban, a Novedadesben és az Actualidadesben táncolják és annyira kedveltek, hogy a műkedvelő publikum is roppia előadás után egész éjjel át a zugcsapszékben.

A táncoscsoporthoz többnyire egy előtáncosból mintegy 4—10 táncosnóból áll. Ezek életkora a 16-tól az 50 évig váltakozik. A közreműködők egymásután lépnek föl, míg a többiek félkörben guggolnak a földön s ujjongó kiáltásokkal tüzelik a táncost vagy a táncosnót.

E táncokban, különösen ha szép idomú leányok lejtik, sok az erő és báj. A spanyolok szenvedélyes mohósággal lesnek minden egyes mozdulaton. De ép ily tetszéssel fogadják, hogy ha a tánc vad bujaságba csap is át.

Mint minden spanyol mulatságban és játékban, úgy a Varietékben is erősen ki-domborodó sajátos nemzeti izlés nyilvánul meg, mely izlés olykor brutális izléstelen-ségbe csap át.

Tűz a temetőben

Kétszer gyuladt ki a mező.

A Kossuth-utcai vagy a régi elnevezés szerint a Cegléd-utcai temetőben tegnap is, ma is tűz ütött ki. Meggyuladt a szárazra aszott avar s egy gondatlan kézből eldobott égő gyufa lángra lobbantotta a nap hevétől szénává szikkadt fűvet.

S a lángnyelvek, mintha irigyelnék, hogy a hamvak országában élet is, igaz, hogy nyomorult, elcsenevészedett élet, legyen, mohósággal nyaldosták körül a sírokat s kigyózza futottak a sírok között, hamuvá és koromná pörkölvé óriási területen minden növényi életet.

A tűz tegnap délben keletkezett s csakhamar igen nagy területen terjedt el, mert a fű az óriási hőstől nagyon száraz s igen könnyen ég. Csak nagysokára s nehezen vették észre a közelben járók a tüzet, mert az erős napfényben az apró lángnyelvek tü-zét látni nem igen lehetett s mert a földön terjedő tüzet nem is lehetett észrevenni távolabbról. Az elégett területről azonban kisebb füstfelhőket csapott fel a szél, amely azután messzire elvitte az égett fű szagát is, amire azután figyelmes lett néhány, a temető közelében járó ember.

Ezek azután figyelmeztették a temető-őrt, s a tűzörségnek is jelentették, hogy a temető kigyuladt. Addig is, míg a tűzoltók megérkeztek, az oda gyűlt emberek is megkísérelték a tüzet eloltani, de ez sehogys sikerült, mert a forró parázs és a gyorsan futó lángok miatt a tüzet nem közelíthették meg s mert a közelben vizet sem lehetett kapni.

A tűzoltók azután a fecskendővel hatalmas vizsugarakat bocsátotta a terjedő tüzre, amely csakhamar elaludt. Így is mint egy ötszáz négyszög öl területen pusztítottak a lángok, amelyek a nagy területen feketére pörköltek mindent. Elégett több fejfa, koszu s egyéb éghető anyag. A tűz oka az volt, hogy valaki gondatlanságból égő gyufát dobott el a rekkenő melegtől száraz avarra és a gyufa lángja és parazsa gyújtották föl a száraz tüzet.

Ma délután hat órakor újra jelentették a rendörségnek és tűzoltóknak, hogy a Cegléd-utcai temető újra kigyuladt. A tűzörség ki is vonult s most már hamarosan, anélkül, hogy a tűz nagyobb területen elterjedhetett volna, eloltotta a lángokat úgy, hogy azok nagyobb kárt nem is tehettek.

A második tüznek oka is az volt, hogy valaki égő gyufát hajított el. A rendörség most ezek ellen megindította a nyomozást, hogy kilétüket megállapítsa.

SPORT.

A DEBRECENI VIVÓKLUB UJ SZERVEZETE.

A debreceni sportéletben oly jelentős szerepet vivő Debreceni Vivóklub nevezetes választmányi ülést tartott ma este. — A klub megteremtője, agilis harcosa, az országos sportférfit, a klub ügyvezető elnöke Ujfalussy Gábor huszárkapitány bucsuzott a klubtól, mert a katonai pályáján nagyfokú előléptetés érte és emiatt el kell Debrecenből távoznia.

A bucsuzás nagyon benső és szeretetteljes volt. A távozó ügyvezető elnök maga

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana

jelentette be fájdalmas szavakban a távozását és átadta az elnöki széket Láng Sándor dr. alelnöknek, aki ékes beszédben köszönte meg a távozó elnöknek a klub érdekében kifejtett munkásságát, hasznos tevékenységét. Különösen kiemelkedett az ülésen megválasztott új elnöknek, Czító Károly huszárezredesnek fenkölt gondolkozásra valló hatalmas beszéde, amelyben kijelentette, hogy a klub irányításában, mint közkatona fogja követni Ujfalussy Gábor százados által megállapított irányelveket.

Az ügyvezető elnök távozásának tudomásul vétele után a választmány a legközelebbi közgyűlésig ügyvezető bizottságot szervezett, amely bizottságnak társelnökeiül Czító Károly huszárezredes és Fráter Imre dr. földbitokost, alelnökéül Bánó Lehel huszárfőhadnagyot, igazgatójául Zöldy M. János biztosítási titkárt, a bizottság titkárául Gergely Jenő dr. ügyvédjelöltet választotta meg.

Egyben gondoskodott a választmány a klub reprezentáns elnökének, Domahidy Elemér főispánnak helyetteséről és helyettes elnökének, Paczák Károly tábornokot választotta meg, míg a megüresedett alelnöki tisztséget Waldeck Frigyes gróffal töltötte be.

A megválasztott tisztviselők nevében Czító Károly huszárezredes köszönte meg a választásban megnyilvánult bizalmat.

Ezek után a választmány a folyó ügyeket intézte el.

Este Ujfalussy Gábor tiszteletére a választmány a Royalban diszes bankettet rendezett, amely az éjszakai órákba nyult és amelyen számos felköszöntő hangzott el.

A politika eseményei.

A miniszterelnök Andrassy beszédéről.

Tisza István gróf mai diadalmas nagy beszéde elnémitotta azt a perverz hatást, amelyet az elveit felfüggesztő 67-es Andrassy Gyula gróf szombati beszédével legújabb szövetségesei, a Justh-párt körében keltett. Andrassy beszédéről különben az ellenzék igen sokat tartott még szombaton s ezért ma egy újságíró felkereste Khuen-Héderváry gróf miniszterelnököt és megkérdezte, hogy minő hatást tett rá Andrassy Gyula gróf beszéde?

Khuen-Héderváry gróf nyilatkozata.

A miniszterelnök a következőképp nyilatkozott:

— Én rendszerint nagyon tudom honorálni azt a férfias nyíltságot, amelylyel gróf Andrassy Gyula tévedéseit mindig időről-időre az ország színe előtt be szokta ismerni.

Egy ilyen beismerésben, melyben miniszterelnökségem első napjaiban volt részem, 1910. január 25-ikén Andrassy Gyula azt fejtegette, hogy miért adja meg nekem az indennitást és miért tagadta meg Tiszától és Fejérváryól? Gróf Andrassy Gyula akkor szószerint a következőket mondta:

... De én nem ezekre a különbségekre fektettem a súlyt; én bevallom, hogy akkor talán nem ismertem mindazokat a károkat, amelyek eljárásomból következtek. A ki szégyenli azt, hogy tanul, a ki szégyenli azt, hogy az ország keservein okul és ha lát, tapasztal valamit és be kell vallania, hogy hibázott: ezt nem teszi meg: az nem érdemi meg, hogy szava legyen a nemzet tanácsában. (Hosszantartó élénk helyeslés és taps a jobboldalon.) A ki az ország sorsára befolyást akar gyakorolni, aki igazán szereti hazáját, ne tekintsen arra, hogy be kell-e vallania egy tévedését vagy sem ...

— Nézetem szerint ugyanezen két utolsó férfias beismerés között némi ellentmondás van, de bizonyosra van, hogy gróf Andrassy Gyula egy újabb férfias beismerésben alkalomadták el fogja azt osztatni.

A munkapárt vacsorája.

Nagy érdeklődéssel készül a nemzeti munkapárt a holnap esti vacsorára, amelyet egy dunai hajon fognak megtartani. A hajó Visegrádig megy és onnan még az éjszaka visszatér a fővárosba.

Zsazsa.

Nagyvárad, Fedák Sári hetében.

Erdélyi Miklós, az ötletes színigazgató és Fedák Sári, az élelmes primadonna szerencsés órában szövetkeztek és lefoglalták egy hétre a nyári Nagyvárad minden érdeklődését lázas kíváncsiságát. Fedák Sári kétes párisi sikerei után bevonult a körösparti Páris Szigligeti-színházába s egy álló hétig diadalmas várura maradt ennek a ragyogó kis palotának. Ruhatáránál csak az elégtétel volt tökéletesebb, amit a nézőtér és a sajtóban egyaránt kapott; sikere óriási és fényes volt, mint a róla nevezett krém.

Nagyváradon júliusban még olvadóbb az aszfalt, mint Debreczenben. Vagy legalább is több aszfalt olvad ott, mint itt. Este felé fellecsolják a várost s a Rákóczi-uton, a Bémer-téren megindul az esti korzó egészen Andrassy-uti stílusban. Simára borotvált arcu, zsi-rárdi kalapos urak és a nők: úgy öltözve, mint akik nem restellik, hogy formásak és egészségesek. Egy hét óta az esti korzó színes rajja türelmetlenebbül mozgott, mint máskor. — Nyolc óra előtt megritkult a gyalogjáró közönsége, kigyulladtak a Szigligeti-színház lámpái s a foyerben megjelent a tábla:

A MAI ELŐADÁSRA MINDEN JEGY ELKELT.

Bent izzott, ragyogott a színház a csillárok és lázas szempárok tüzeiben. Aztán megkezdik az előadást s nemsokára az Emkekávéházban is halljuk a színházi folvosó nyitott ablakain keresztül, hogyan zug, tombol, tapsol, ujjáz a nézőtér, az istenadta nagyváradi nép, ez a legfelső bíróság, amely részegítő ovációkkal ítél Zsazsa temperamentuma és toilette-tára felett.

Zsazsa a Rimanóczy-szálló elsőemeleti sarokerkélyes lakását foglalta el. Délutánonként öt-hat óra között megjelent az erkélyen s a következő percben már a Royal-kioszk egész közönsége róla beszélt. Nemsokára megjelent Szunyoghné, Fedák nagyváradi adjutánsa, intézkedett, hogy a pincérek hozzá rendbe a Zsazsa asztalát. Aztán jött ő, az isteni Zsazsa. Valósággal tapogatózva, vezetve lépegetett a kioszk asztalsora között. Mert tudnivaló, hogy az isteni Zsazsa, szegény, olyan rövidlátó, hogy a szó szoros értelmében alig lát tovább az orránál. Ha ír, egészen az ujjai fölé hajol; ha olvas, csaknem az arcához simítja az újságot. Egyszerű sötét ruha van rajta s két oldalt szallaggal összenyomott szalmakalap. Talán a legigénytelenebb külsejű nő a kioszk diszes hölgykorszorujában.

Szombaton este Luxemburg grófja címszerepét játszotta. Már az első felvonásban ötletesebb volt férfi-elődjeinél. A farsangi menet vállán nem frakkban, hanem rembrandtosan, egy spanyol grandseigneur kosztumjében lépett színre. Azsuros fekete harisnyában, rövid fekete bársony övnadrágban, válláról a karra vetett uszályos gallérral, vállig érő szőke parókában, fején oldalra nyomott bársonysapkával. Tüzzől pattant, pajzán bohém volt. A második, harmadik felvonásban frakkot viselt, selyem térdnadrággal, rövid, oldaltválasz-

tékos fiu-parókéval. Olyan fess volt, mint egy frakkos divatbábu. A partnere: Zsigmondi Anna elragadóan szép, bájos Didier Angela volt.

A ragyogó színházban, a pazar kiállítású színpadon inkább Párisban érezhette magát Zsazsa, mint a Királyszínházban. Ő azonban mindenek előtt otthon érezte magát a pompás ensembleban.

A zsufolt nézőtér nem is volt olyan elviselhetetlen a hőség. Csak egy-egy notabene érezte a közönséggel, hogy-júliusban vagyunk. Az első felvonásban Bazil herceg meg emlékezett a pesti péksztrájkokról, majd rászólt Luxemburg grófjára:

— Nekem ne furulyázzon!
— De kérem, én még soh'sem furulyáztam — mondja Zsazsa.

— Igen? Hát a János vitézben? ...
Derülség és taps minden oldalon.

A felvonás vége fele a ruhatári pulton ülve beszélgettem Erdélyivel. Közben elérkezett a finalé s érces, csengő hangon hallatszott ki a csodaszép délibáb-keringő.

— Mi az? Ekkora hangja van a Fedáknak? ... mondta Erdélyi, leugrott a pultról s a következő percben már a nézőtérben együtt ujjázott az elragadtatással tomboló közönséggel.

Éjfél után két és három óra között már csak egyetlen asztal körül ültek a hatalmas Royal-kioszkban. A Zsazsa társasága: Erdélyi a feleségével, Károlyi Leona a férjével és az elmaradhatatlan Zsazsaimódá Szunyoghné. A cigány Zsazsa fülebe huzta, hogy: „Csendesesen, csak csendesesen ...” A pezsgős flaskák egymásután ürültek. Zsazsa két kezét összekulcsolja a kalapja mögött, hátradől a karosszékében s úgy uszik a bus cigányzeneiben. Aztán, mielőtt koccintásra emelné poharát, hatalmasat üt Erdélyi vállára s szól hozzá eképen:

— Jaj, de jó pofa vagy te, a nyavalya verjen ki!

Zsazsa elutazott.

Telve virággal, ajándékkal, tomboló dicsőséggel, dicső elégtétellel. Utána most Vendrey és Tapolczay jönnek, ők fogják mulattatni a nyári Nagyváradot. De máris csöndesebb a város, zavartalanabb az esti korzó, kitlenebb a virágcsarnokok kirakata és zsufolt lesz ismét a Bonbonniere nézőtere.

Zoltán István.

A szerb hus és a bosnyák sertés.

Reform-akciók papíron.

Három hónap előtt nagy örömmel hallotta Debreczen város fogyasztó közönsége, hogy a városi tanács tanulmányozza a husdrágaság kérdését s hogy Reitz János főállatorvos és Rostás István rendőrfőkapitány erélyes és buzgó munkássága folytán a dolog annyira jutott, hogy a szerb marhahus behozatalára már bizony számítani lehetett. A közönség azonban azóta is hiába vár, mert a kérdés a végső pontnál, a behozatal kérelmének megkezdésénél azóta mit sem lehet róla hallani, kivéve akkor, ha a fogyasztó közönség káromkodva veszi tudomásul a husarak újabb emelkedését. A miniszter pedig megadta az engedélyt a szállításra s a kiküldöttek közültek is a tanácscsal az árakat, s már egy kísérleti mennyiség behozataláról szó is volt, de az egész dolog elaludt, mert a mézárosok érdekeit a tanács mindenképp megakartta védeni.

Az országban pedig ezalatt azt hitték, hogy a boldog Debreczen már élvezi is a szerb hus behozatalának áldásait. Így történt, hogy tegnapelőtt Debreczenbe érkezett Ruzsics Jenő, Kassa város főszámvevője, aki tanulmányozni akarta a szerb hus és nagy meglepetéssel látta, hogy a város megadott engedéllyel nem élt s maig sem hozatott be szerb huszt. A főszámvevő kijelentette, hogy Kassa város minden körülmény között behozza a szerb huszt. Igaz, hogy ott az az előnye van a városnak, hogy a mézárosokkal sikerült megegye-

zésre jutni a hus kimérése tekintetében, amit nem sikerült.

A husdrágaság enyhítésének másik módja lett volna az, hogy a bosznia-hercegovinai sertéseket hozzanak be a hentesek. A hentesiparosok bele is mentek abba, hogy átvesszik a város részére engedett kontingenst s ezért két embert leküldtek tanulmányutra. Ezek visszajöttek és bejelentették, hogy a mondott helyeken sertéseket nem találtak.

Tehát most már úgy áll a dolog, hogy miután a tanács nem hozat be szerb húst, — boszniai léő sertést pedig nem hozhatat, a mészárosok és hentesek pedig a kínálózó alkalmat nem ragadják meg arra, hogy olcsóbb húst mérjenek, Debreczen fogyasztó közönsége nem fog olcsóbb húst kapni.

Meg kell azonban állapítani a következőket: Bosznia-Hercegovinában igen is nagy mennyiségű sertés áll rendelkezésre és pedig olcsón. De ezek nem zsirsertések, hanem a legfinomabb husra alkalmas sertések. Különbözik nem is volt szó a husdrágaság kérdésénél zsirról, hanem csapán husról. Mert hiszen a legtisztább és legjobb sertésszirt meg lehet kapni Amerikából 30—40 fillérrel olcsóbban, mint Debreczenben.

A kiküldöttek föl is ismerték a helyzetet s látták, hogy bizony van ott elegendő sertés, de ők úgy akarták a sertéseket behozni, hogy nem vágják le husterelés céljából, hanem kijelölt területeken hizlalás alá veszik és zsirsertést nevelnek, ami kitünő üzlet lett volna, de a husdrágaság enyhítéséhez alig járulhatt volna hozzá.

Tehát megakadt az egész husakció, amelyet Reitz Jánoson és Rostás Istvánon kívül mindenki olyan kevés eréllyel kezelt, hogy egyenesen csoda lett volna, ha valóban sikerül a szárb hús és bosnyák sertés behozatala.

Itt jegyezzük meg különben, hogy a sertéshus ára a henteseknél másfél hónap óta mit sem változott, pedig ők ez idő óta éppen 40 fillérrel olcsóbban szerzik be a sertéseket. Ugy látszik, a fogyasztó közönségnek érdeke nem fontos, arról nem kell gondoskodni, csak a husiparosoknak legyen meg a hasznuk.

Lángokban a török főváros

Nagy tüzvész Konstantinápolyban.

Óriási tüzvész pusztit vasárnap este óta Konstantinápolyban, amelynek sok részét a lángok már teljesen fölemésztették. Három városrész van lángokban s a tüzet még most sem sikerült teljesen eloltani. A tüzoltást maga Széchényi Ödön pasa vezeti. Eddig csupán csak a belügyminiszteriumnak a palotáit sikerült megmenteni.

Akatasztrófáról a következő táviratok számolnak be:

Konstantinápoly, július 24. Vasárnap, a délutáni órákban Stambulban Uzuncsár és Vesnedisler városrészekben egyidejűleg tüz támadt, amely az erős szél következtében több irányban terjedt és hat óra óta tart. — Több városrész elpusztult. A vezérkar összes helyiségei, amelyek külön épületben vannak elhelyezve, a hadügyminiszterium közelében, leégtek. Azt mondják, hogy az egész vezérkari leltárt és az összes okmányokat idejekorán megmentették. A hadügyminiszterium és a pénzügyminiszterium épületeit sikerült megmenteni.

Konstantinápoly, július 24. Általánosan el van terjedve az a hír, hogy a nagy tüzkatasztrófát gyújtogatás okozta, melynek célja volt az előállható fejtelenséget zavargásokra kihatásolni. A hadügyminiszteriumot erős katonakordon őrzi. Hodzsák vonulnak végig az utcákon és jajgatva panaszzolják a nagy szerencsétlenséget.

Konstantinápoly, július 24. A stambuli

óriási tüz változatlan erővel harapódzik tovább. A tüzoltóság tehetetlennek bizonyult. Most Ak Szerai, Laleli és Vlanga városrészek állanak lángokban. Eddig körülbelül 2000 ház és üzlet égett le. Többnyire mohamedánok lettek hajléktalanokká. A tüzet nemzeti szerencsétlenségnek tartják, különösen miután a nemzeti ünnep előestéjén történt.

Konstantinápoly, július 24. A Soliman-mecsettől a nagy hídig csupa lángtenger az egész Stambul. Most éjfélkor érte a tüz a hadügyminiszteri palotát, amely teljesen leégett. A Bajazid-városrész üszkös gerendák halma, az Asheraj-parrá égett és a közúti vasút mentén minden ház lángbaborult. Az egyetem már nem fenyegeti veszedelem, de a zeneakadémia háza elpusztult. Két török iskola is a lángok martaléka lett. Összesen 2000 ház égett le.

Konstantinápoly, július 24. A hadügyminiszterium égésénél, amikor a hadügyminiszter átment a vezérkar palotájába, egy lángoló gerenda lezuhant és fején találta Mahmud Sefket pasát, a hadügyminisztert, aki súlyosan megsebesült, de állapota nem életveszélyes.

Konstantinápoly, július 24. Két négyzetkilométer kiterjedésű területen minden ház lángokban áll. Eddig 2000 ház, konak és raktár lett a tüz martaléka. A kárt hozzávetőleg nyolc millióra becsülik. Egész utcasorok égnének, városrészek menthetetlenek, mert nincs víz. Leégett tizenegy mecset, a vezérkari palota földig égett.

HIREK.

— **A kecskeméti gazdák köszönete.** — Megirtuk, hogy a kecskeméti földrendés alkalmából a debreceni gazdák részvétüket fejezték ki a kecskeméti gazdákhöz intézett átiratukban. A kecskeméti most a következő átiratban köszönték meg a részvétet:

Folyó hó 10-én kelt részvétsoraikért fogadják a m. t. társegyesületek hálás köszönetünket, enyhíti ez fájdalomunkat, a mely méltán tölthet el bennünket a tagjaink vállára rendkívül súlyosan nehezedő anyagi megterhelés s ujonnan épült székházunkban történt nagy kárunk miatt. Reméljük azonban, hogy az a szívós energia, mely Debrecen és Kecskemét gazdáit jellemzi s mely együttes jellemvonás a két nemes város gazdaközönsége között, oly erős barátságot hozott létre, nem hagyja cserben Kecskemét gazdáit, e nehéz napokban sem s lankadatlan munkával sikerülni fog a reánk mért nagy csapást helyrehozni s teret adni a további békés munkának. Azon tudat, hogy ezen törekvésünkben debreceni gazdatársaink őszinte rokonérzése és barátsága kísér bennünket, csak növeli a tetterönket.

Fogadja az m. t. gazdasági egyesület és gazdaköri közönség nagyrabecsülésünknek őszinte nyilvánulását s szíves részvétükért őszinte köszönetünket.

Kecskemét, 1911. július 18.

Grassell Miklós,
elnök.

Kiss Elemér,
titkár.

Az átirat ma érkezett Debrecenbe s a gazdasági egyesület legközelebbi ülése elé terjesztik.

— **Műtanrendőri bejárás.** E hó 29-ikére tüzte ki a kereskedelemügyi miniszter a debreczen-nyirbátori vasút műtanrendőri bejárását, amelyen Debreczen városa részéről Jenei Szabó Miklós tb. főkapitány, Aczél Géza főmérnök, Vargha Elemér dr. tanácsnok és Dóczy Emil dr. ügyész vesznek részt.

— **A villamos közlekedés mizériáiról.** — Az általunk hangoztatott panaszok után ismételtén több és több panasz hangzik el a villamos vasút közlekedés ellen. Így a dohánygyáriak részéről nyert most beigazolást az, hogy hét óra után nem viszik az utasokat a szakaszhatárig, hanem a görögkatolikus templomnál leszállítják még akkor is,

ha 20 filléres, a végállomásig szóló jegyet váltottak is. A napokban egy kis gyermekkel utazó asszonyt szállítottak így le. A közönség panaszára s tiltakozására pedig a kalauzok a legdurvább, reprodukálhatatlan kifejezésekkel utasítják el az utasokat. Tudvalevő, hogy a társaság a városi alkalmazottaknak sem ad szabadjegyet és így a tanács zoknak pénzért vált jegyet így a mai ülésen is kimondta, hogy a vágóhídi igazgatónak, az ellenőrnek, gépésznek és két állatorvosnak 15—15 koronáért félve szóló kedvezményes jegyet vált, ha ugyan ilyent a társaság kiad. Ezekkel a dolgokkal foglalkozott ma ismételtén a tanács. Meg kell említeni azonban, hogy azon a bajon, hogy jegyfüzeteket nem lehet kapni, most a társaság segíteni akar és pedig úgy, hogy Nagy Samuval és a nagytrafikkal tárgyalásokat folytat, hogy azokban a dohánytözsdekben is árusítsák a jegyfüzeteket.

— **Tüz a Miklós-utcában.** Tegnap este tizenegy órakor Szilágyi Bálint Miklós-utca 13. számú házában tüz ütött ki. A tüz a nyári konyha helyiségében keletkezett, ahol a dajka gyertyát gyújtott s amellet elaludt. Alvás közben felborította a gyertyát, a melynek lángjától azután lángra gyuladt a lakás is, ahol a tüz nagy károkat okozott. Kevés hujja volt, hogy a tüz el nem emésztette az egész házat. A lakók maguk oltották a tüzet, ami hosszas munka után sikerült is. A kár mintegy 6000 korona. Itt kell megjegyezni, hogy a tüzoltóság a lehető legkésőbb érkezett meg, úgy, hogy a tüz oltásában már alig vehetett részt. Általános elégedetlenséget okozott a tüzoltóságnak ez a késedelmeskedése, amely majdnem végzetessé vált. A tüzoltóság intézményének egyik legelső kötelessége a gyorsaság, amelynek azonban tegnap este egyáltalában nem tudott megfelelni.

— **Nyiregyháza a kecskeméti károsultaknak.** Nyiregyházáról jelenti tudósítónk: A város képviselőtestülete szombaton délután tartott közgyűlésen Majerszky Béla polgármester bemutatta Kada Elek kecskeméti polgármester köszönő levelét a földrendés alkalmával küldött részvétnyilatkozatért, majd azt javasolta, hogy a képviselőtestület ezer koronát adományozzon a katasztrófa károsultjainak. A közgyűlés egyhangulag elfogadta a polgármester indítványát.

— **A hőség betegei.** Az a rekkenő hőségnek, amely napok óta érezhető Debreczenben is több áldozata van. Ma délelőtt Németi Lajos postás a Bocskai-téren öszszeesett és a mentők vitték a kórházba, a hol hosszabb élesztgetés után tért csak magához. Ugyancsak ma rosszul lett az utcán a nagy melegtől és rosszul lett Dihen Mihály 31 éves munkás, akit szintén a mentők vittek a kórházba.

— **Villamoskalauzok sztrájkban.** Nagyváradról jelentik: A nagyvárad városi vasút kalauzai és kocsivezetői vasárnap reggel sztrájkba léptek. Havi 70 korona fizetésüknek 90 koronára való felemelését és 150 korona évi lakbért követelnek. Követelésüket azzal okolják meg, hogy a terhes szolgálat egyrészt, a túlnagy drágaság másrészt teszi indokolttá követelésüket. Kérésüket szombaton terjesztették elő Szmazsenka Ernő üzletigazgatónak, aki egyelőre választ nem adhatott, hanem kijelentette, hogy kérésüket betereszti az igazgatóságnak. Amikor a villamos kocsiknak vasárnap reggel el kellett volna indulniuk, a kocsivezetők és kalauzok nem jelentkeztek szolgálatra. — Az igazgatóság sejtette a sztrájk kitörését és ezért gondoskodott arról, hogy a villamos közlekedés Nagyváradon ne szüneteljen. — A vasút hivatalnokai állottak tehát vasárnap szolgálatba mint kalauzok, a kocsivezetést pedig a vasút ellenőrei látták el.

— **Magyar Királyban kedden este Fővárosi Oriem Kabaré társulat kezdődik.**

— **Késelés az utcán.** Tegnap éjszaka Csáti Sándort az Árpádtéren ismeretlen tettesek megtámadták és késsel összeszurkálták. Vérben fekve találták meg a szerencsétlen embert s eszméletlen állapotban szállították be a mentők a debreceni kórházba. Állapota életveszélyes, mert az egyik szúrás a hasát érte.

— **A megakadt kövezési program.** Megírtuk, hogy a közgyűlés a különböző bizottságok javaslata nyomán a kövezési program megkezdéséről kimondta, hogy az Erzsébet, Késes, Jókai és Csokonai-utcákat kövezni kell s az erre szükséges költséget is megszavazta. A közgyűlésen azonban egy fölszólalás folytán kimondták azt is, hogy a kövezésre árlejtést kell hirdetni a vállalkozók lapjában és közzé kell tenni. Ez ellen a Reichmann-cég felebezést, illetve előterjesztést adott be, mert a városnak vele szerződése van s így annak érvényességéig nem lehet árlejtést hirdetni. Ezt tehát most a miniszter elé terjesztik. Addig azonban, míg a miniszter dönteni fog, nem foghatnak hozzá az utcák kövezéséhez, bár arra már rég szükség lett volna. Ezért a tanács kimondta, hogy az ügyet a polgármester személyes intervenciójával sürgesse meg a miniszteriumban.

— **Baleset cséplés közben.** Hosszupályiból jelentik: Czirinczó István arató munkásnak ma a cséplőgép elkapta a jobb karját s azt teljesen összeroncsolta. A szerencsétlen embert a debreceni kórházba hozták, ahol műtétet végeznek rajta.

— **A Laforte-cirkuszban** ma este nemzetközi birokverseny kezdődik; kitűzött díj 2000 korona. A jelentkezők között van a világhírű Sturm Albert mester, kivülről Hamilton szerezcsen, afrikai mesterbirkózó, Sam Buko, a mexikói champion és még más tíz elsőrendű, világhírnévnek örvendő sokszorosan kitüntetett élethivatású birkózó (ilyen érdekes, finomabb, előkelő birkózás még nem volt Debrecenben. Néhány előkelő debreceni uriember fogja a jurtát képezni).

— **Egy cselédleány öngyilkos kísérlete.** Sipos Julia 16 éves cselédleány ma marólugot ivott s egy kendővel erősen bekötötte a torkát, hogy megfulladjon. Eszméletlen állapotban találták meg a szerencsétlen lányt, akinek állapota igen súlyos, mert a méreg összeroncsolta belső részeit.

— **Feltűnő olcsó árban** kaphatók kész és kezdett szmirna párnák és hintaszék takarók Füstös Dezső kézimunka üzletében, Piac-utca 12.

— **Leütötte a villamos áram.** Vasmani Zoltán 19 éves villamos szerelő ma a Horváth féle faraktár mellett a nagyhidnál egy villamos áramot vezető oszlopon dolgozott anélkül, hogy az egyik fönt megerősített láda körül foglalatok között megérintette az áramvezető fémsodronyt, mire a 3000 volt feszültségű áramtól olyan erős ütést kapott, hogy a hét méteres magasságból lezuhant. — Az áram sok helyen szénre égte testrészeit: a szerencsétlen embernek, aki az esés következtében súlyos belső és külső sérüléseket szenvedett. A borzalmas állapotban levő ember most haldokolva fekszik a kórházban.

— **A Magyar király orfeum.** Ma este nyílik meg a Magyar Király kávéházban legújabb megkezdendő orfeum előadások. A társaság erői a legkiválóbb a fővárosi színházaknak és orfeumoknak elsőrangú erői ezek, a kiknek neve az egész országban ismeretes. A művészi erők között vannak Csillag Szerén, a kiváló énekesnő, aki az aradi nemzeti színháznak volt elsőrangú énekesnője s aki itt a legújabb és legszebb művészi számokat fogja előadni. Az előadó művésznők és művészek között vannak Bárdi Giza, Gárdonyi Margit, Várdi Aranka, Füzés Nusi, Baloz József cím

balomtművész, Zoltoványi Jenő, Andai Henrik, Vadnai Gyula, Kunodi Károly karmester. A művészi előadó személyzet a legválogatottabb repertoárral jött, s esténként a legváltozatosabb műsört adja elő. Eröss Jakab, a Magyar Király kávéház népszerű gazdája elkövetett mindent és semmi áldozatot nem sajnált, — hogy a legkiválóbb erőkből állítsa össze a társulatot. A helyárak 1 korona 50 fillér és 1 korona lesznek. Az előadások mindenkor fél kilenckor kezdődnek.

— **Koszorúmegváltás.** Özv. Berger Henrikné urnő elhunyt alkalmából dr. Balkányi Miklós ur 20 koronát, dr. Popper Tódor ur 20 koronát, dr. Lukács József ur 20 koronát, N. N. 20 koronát, Lukács Árminné urnő 10 koronát adakoztak az Izraelita Nőegyesület szegényeinek. Az adományokért köszönetet mond dr. Balkányi Miklósné, az Izraelita nőegylet elnöke.

— **Vigyázatlan kocsis.** Rubi Sándor 42 éves kocsis mozgásban levő szekerére akart ugrani. Azonban megtévesztette az ugrást s a kocsi hátsó kerekei alá került, amelyek ballábát eltörték. Súlyos sebével a mentők a kórházba szállították.

— **Abbáziába utazók** figyelmébe ajánljuk a legnagyobb igényeket is kielégítő Kardos penziót (Villa Sans-Souci). Legjobb magyar, háziasan kezelt konyha. Teljes penzió vagy lakás penzió nélkül. A Kardos-penzió igazgi magyar Otthont nyújt legelőzékenyebb kiszolgálás mellett mérsékelt árban.

— **Vihar és jégeső az Érmelléken.** Éradonyból jelentik, hogy vasárnap nagy szél és eső üdítette fel az Érmellék elikkadt levegőjét. Kiskereki, Érsemlyén, Áradony és Értarcsa községekben jég esett, a mely nagy károkat okozott. Különösen az Éradony melletti Asztaghely-pusztán okozott nagy kárt a jég, mert elpusztította a dohányültetvényeket és egyéb kapásnövényeket. Az aprójoszág nem tudott menekülni a vihar elől és a galambtojás nagyságu jégdarabok százsámra verték agyon a jóságot.

— **Halálos automobil katasztrófa.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Vasárnap hajnalban az Andrassy-uti millenáris emlékmű előtt a 992. számú automobil, amely az Orsz. magyar taxaméter automobil-vállalat tulajdona, összeütközött a 432. számú kétfogatu bérkocsival. Az összeütközés miatt a bérkocsi rudja az automobil előrészen ült Málnássy Rezső rendőrfogalmazót mellbe döfte. Málnássy kiesett a kocsiból, a fejét is bezúzta s eszméletlenül terült végig a közvezeten. Málnássyt bevitték a mentőtelepre és onnan a Rókus-kórházba, ahol meghalt. Megsérült az automobil vezető Kast Róbert 30 éves garage-mester is, de sérülése nem veszélyes. A bérkocsi teljesen összetört s lovai elpusztultak.

— **Egy festő halálos balesete.** Szolnokról jelentik: Illés Antal festőművész, a szolnoki festőiskola tagja, aki itt mexikói tanulmányképein dolgozott, ma reggel végzetes baleset áldozata lett. Egy társaságból a vasútállomás felé tartva, utközben egy arra menő parasztszekérre akart felkapaszkodni, de leesett és a szekér keresztülment rajta. A művész azonnal meghalt. Illés egy év előtt jött haza Mexikóból, ahol a cow-boyok életmódját tanulmányozta és studiumait most dolgozta fel. Ősszel Budapesten a képeiből kiállítás akart rendezni.

— **Dühöngő örült.** Kiss Lajos 35 éves emberen, aki már régóta elmebajos, ma kitört az örülség. Dühöngeni kezdett, úgy, hogy Homokkert-utca 79. számú lakásáról a mentők megkötözve vitték a kórházba.

— **Törlesztéses kölcsönök 6—10 évre** házak, földekre, valamint építkezésekhez olcsó és előnyös feltételek mellett a Kereskedők és Iparosok Hitelszöv.-nél, Csapó-u. I. szám.

— **Modern fallképekben** állandó ujdonságok Thatsz Arthur papíráruházában.

— **Könyvelésben** jártas leány, üzletben azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1911. július 24.

Készáru 5—10 olcsóbb.

1911. októberi buza . . .	10.86	—
1912. apr buza . . .	11.10	—
1911. októberi rozs . . .	8.90	—
1911. májusi zab . . .	—	—
1911. októberi zab . . .	8.	—
1911. jul. tengeri . . .	—	—
1911. aug. tengeri . . .	7.	—
1912. máj. tengeri . . .	7.53	—
1912. áprillisi tengeri . . .	—	11

Megnyílt a GLÜCK EDE

ujjonnan berendezett

czipő-, kalap- és uridivat üzlete

a debreczeni első takarékné új épületében.

Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

Telefon 602.

Pontos zsebórák Halász Nándor

ujjonnan berendezett arany, ezüst, ékszer, óra üzlete

a Debreczeni É s ő Takarékné új épületében.

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irta: MAX PEMBERTON.

Fordította: Szebenyel József.

(Folytatás.)

— Tehát mit kell tennem, anvám? Mit gondolsz? Mit parancsolsz nekem?

— Ma éjjel menj a kastélyba. Amint a barát tanított, vezessen a magad lekiismerete. Ha úgy taáod, hogy ő a mi ellenségünk, öld meg, mint ahogy a nép kívánja. Ha azonban a barátunk, bizonyítsd be nép előtt.

— Megyek, amint parancsolsz, anvám s úgy fogok cselekedni.

Anna tudta, hogy ez így is lesz. Tudta, hogy neki csak parancsolni kell és Jura engedelmessé válik. Minden emberi szeretettel ott állt mellette, bár lehet, hogy a halálba küldi. Ez a gondolat csak könyveket csalt a szemébe.

— Megehet, fiam, hogy sohase itlak többé.

— De nem fogod elfeledni a kis anyád soha, Jura?

Felállt és hatalmas karjaiba zárta.

— Van-e nekem a világon kívülled másom is? Nem-e minden fényt és örömet a te szertedet árasztott az utamba? Anvám, én nem feledlek el!

Anna egcsókolta, mint ahogy piciny korában szokta.

— Menj fel anapra, Jura, de térj vissza ismét az éjszakába. A hatalmas Isten óvjon! Én megtettem kötelességemet.

(Folyt. köv.)

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

A tavaszi és nyári idényre a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból, szabadalmazott

Jégszokrénnyeket,

önműködő fagyaltgépeket, legjobb minőségű szódavíz készülékeket. Tükrözött kerti golyókat, Sodrony borítékat és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket, a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl.

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási és díszárak nagykereskedése

Debreczen, Placz-u. 57-ik szám.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Tetra ruházat.

Férfi ing, — Férfi alsó nadrág, Fűrdő köpenyek és lepedők.

Gyermek ujjas, nadrág és pelenka. Ajánlható kitűnő minőségek.

Donogán és Somossy

özégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Reichmann Divatruházában

Előre haladott idény miatt mélyen leszállított árakban kaphatók:

Selyem jouponok	4.75 kr.
Cloth alsó szoknyák98 „
Vászon alsó szoknyák	1.65 „
Csipke blousók98 „
Francia grenadinok egyszín65 „
Madeira himzett batistok43 „
Szines ruha vásznak39 „

Francia gyapju és mosó delainok, szövetek, selymek, csipkék, rövid, diszidárak, harisnyák.

Zelnér övök minden színben 1 forint.

Férfi-, női- és gyermek fehérneműek.

Gyermek ruhák minden hivatalban óriási választék.

Valódi Francia reform tűzők.

Placz-utca 85. Royal szállodával szemben.

„Gyöngyvirág Crème“

az arckrémek gyöngye!

Szeptis, májfoltek, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, lehérvé és lágyító teszi az arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappaira való krém nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerésztárában, DEBRECZEN.

Bérbe adandó

egészen, vagy kisebb helyiségekre osztva

a Bankegyesület részvénytársaság

Placz-utca 72. sz. alatti

jelenlegi üzlethelyisége,

minthogy az intézet f. évi augusztus 1-től kezdve ugyanazon épület első emeletére helyezi át irodáját.

Értekezhetni

a bank helyiségében

a hivatalos órák alatt.

Kiadó lakások és boltok.

A Takarékos és Hitelintézet Placz- és Csapó-utca sarkán levő bérházában kiadók:

1. 5 szobás első emeleti utcai modern sarok lakás (hivatalnak, vagy magán lakásnak) minden órában kiadó.

2. 3 szobás első emeleti a Főterre néző modern lakás 1912. május 1-től.

3. Három bolthelyiség a Főterre 1911. november 1-től.

Értekezhetni a Takarékos és Hitelintézetnél a hivatalos órák alatt.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Szépség,

szépség a jó izlés követelménye.

Matild krém

Matild arckenőcs

Matild szappan

Matild powder

3 színben.

Kun István gyógyszerész.

Kapható minden gyógyszerésztárban és droguerisában. Főrtár: Tóth Béla utóda Kubek gyógyszerésznél (Tiszapalota) és Jóna és Jóna droguerisájában.

Mint a naptól

a mezőig, úgy fehérítelik a ruha az üstben, fél-órás főzés után

Persil

önműködő mosószer

által.

Vakító fehér ruha!

Dörzsölés nélkül! Refe nélkül!

„Persil“ meglepő hatása dacára nem tartalmaz clort és általában ár.almas alkotórészeket, melyért jótállás vállalatik.

Gyár: Gottlieb Voith, Wien, III/1.

Kapható mindenütt.

Üzleti könyvek,

mert azok árusításával teljesen felhagyunk,

igen olcsón

kaphatók.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában

Placz-utca 49.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Ki venne nőül 20 éves csinos, teljesen egyedül álló árva leányt 400,000 kor. vagyonnal? Csakis komoly ajánlkozók (ha vagyontalanok is) irjanak e címre: **Fides, Berlin 18.** (Deutschland.)

Barna 20 éves urileány, feltétlen uriember ismeretségét keresi, akit kitűnően szórakoztatna „A kis hamis” jellegére irjanak a kiadóba.

Betöltendő.

Műasztalos tanulók fizetéssel felvétetnek. Kovács Gyula, Darabos-utca 17.

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik Vági István ékszerésznél, Miklós u 5.

Pinczerianonoz felvétetik a Dreher sörcsarnokban, Piacz-u. 45.

Fiatalszöveg felvétetik a Fővárosi Bazárban Simonffy-u. 1.

Gyermektelen házmaster pár kerestetik Iskola-u. 8.

Varróleányok felvétetnek confektiós munkára. Zöldfa-u. 10. szám alá.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Gyakorlat géprónó, jóírással irodába állást keres. Címe a kiadóba.

Nyomdásztanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 49.

Adás-vétel.

Házasszonyok büszkesége egy jól sikerült kávé. Állandóan friss pörkölésű kávé ajánlok, esetleg villanyüzemi kávépörkölő gépen a vevő előtt válogatott kávéfajokból azonnal pörköltve. Deutsch Lajos, Piac-utca 38.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi-palota.

Ha nincs pénz és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsapaprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Nádudvar község határában 500 magyar holdnyi birtok eladó. Cím a kiadóban.

Eladó Acetylen berendezés. Egy jó karban levő Acetylen fejlesztőgép, lámpákkal és csövezetekkel olcsón eladó. Értekezhetni H.-Böszörményben Dréher sörcsarnok.

Legolcsóbban lehet butorokat vásárolni Weisz Gyulánál Széchenyi-utca 19. szám, kényelmes havi részletfizetésre is.

Rözezműhely Csapó-utca 68. számú háznál egy hentes üzlethelyiség felszereléssel kiadó. Csillag-utca 104. számú ház eladó. Értekezni lehet Busi-u. 17.

Eladó egy új, alig használt selyem ruha. Cím a kiadóba megtudható.

Lakás.

József kir. herceg-utca 14 szám alatt 4 szobás udvari lakás kiadó. Villanyvilágítás. Ugyanott nagy pinczeraktár.

Forgalmas helyen, piacához közel, szép tágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Egy üzlet helyiség azonnal kiadó Piacz-u. 3. szám alatt.

Modern négy szobás lakás átadó. Ugyanott jókarban levő butorok jutányosan kaphatók. Török Bálint-u. 20.

Különbéle.

Legszobban tisztít, mos és vasal a Kristály mosóda, Kandia-u. 5.

Arany, ezüst és ékszer munkákat a legolcsóbban készít Tuschák Vilmos ékszerész Halköz 4. sz.

Weisz Ferencz épület és mű-butor asztalos " József kir.-h.-u. 60 Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsörendű kivitelben, mérsékelt árban.

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplom-bazár.

Mindenféle szőnyegek, Függönyök, Ágy és asztalterítők, Utazó takarók, Lópokrócok, Cocus labtörölők, Linoleum

Óriási raktára!

Naponta érkeznek

ujdonosságok

az Ernyő Gyári raktárban

DEBRECZEN, Sas-utca 3.

Javítások és áthuzások 24 órán belül jutányosan eszközöltetnek.

László Zsigmond
ALLATORVOSI
RENDELŐ IRODÁJA
Rákóczi-utca 3. sz.

Előleges értesítés.

A debreczeni Vas és Rézbutorgyár részvénytársaság Ispotály laposon levő saját gyártelepét legújabb vívmányu gépekkel felszerelt **butormárványiparral bővítte ki** és a Belga, Olasz, Francia és Magyar I. rendű nyers márvány fajok megérkezése után üzembe helyezi.

Egyben a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlja immár általánosan elismert és többszörösen kitüntetett vas és rézbutor gyártmányait, amelyek **mindegyike országunk országhelyével van ellátva.**

Beszerezhetők minden nagyobb butor és vaskereskedőnél, ennek hiányában pedig saját telepükön levő raktárukból a legmérsékeltbb gyári áráért.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint,” mely bármely testrészt izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika krém, páratlan hatású arccsépítő szer, ára 1 kor. Ducika szappan, ára 70 fill.

Ducika puder, három színben ára 1 kor.

Rárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuszos, reumás fájdalmakat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jeges sóborszesz, az eddigi sóborszeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsépp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyukszem irtó, 2-3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fill.

A fentiek csakis a

Balassa Ödön utód:

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez” címzett gyógyszerüzletében Debreczen, Csapó-utca 18. szám alatt kaphatók.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Vorböszö- utca 14.

Kalap-Vásár!!!

5000 Női és Leánykalapok diszítve és diszitetlen minden elfogadó árban lesznek eladva!

Rózsá, Kistemplom-bazár.